

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-04751/21-2

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako nadřízený orgán podle ustanovení § 16a a § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném od 2. ledna 2020, rozhodl o stížnosti žadatele o informace pana [REDAKCE] nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE] na postup Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky, se sídlem Orlická 4/2020, 130 00 Praha 3 při vyřizování žádosti o informace ze dne 31. 10. 2021, spočívající ve stanovení výše úhrady v souvislosti s poskytnutím informací, takto:

Výše úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, stanovené v souvislosti s vyřizováním žádosti o informace ze dne 31. 10. 2021, ve výši 1 194 Kč se v souladu s ustanovením § 16a odst. 7 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. **snižuje na částku 0,- Kč.**

Odůvodnění

I.

Pan [REDAKCE] (dále jen „žadatel o informace“) požádal dne 31. 10. 2021 Všeobecnou zdravotní pojišťovnu České republiky, se sídlem Orlická 4/2020, 130 00 Praha 3 (dále jen „povinný subjekt“), o poskytnutí následujících informací:

„Seznam fyzických a právnických osob, jejichž výkony – antigenní test na covid-19 - byly povinným subjektem proplaceny v období od počátku roku 2020 do září 2021 (včetně). Prosím, uveďte u každé osoby také to, kolik peněz jí bylo za úkony antigenní test na covid-19 celkem za dané období povinným subjektem proplaceno, a také počet proplacených testů“.

Dne 4. 11. 2021 zaslal povinný subjekt žadateli o informace oznámení o požadavku úhrady nákladů za poskytnutí požadovaných informací ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném od 2. ledna 2020 (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), zn. VZP-21-04620475-D1A3 (1/169/21).

Dne 5. 11. 2021 podal žadatel o informace stížnost na postup povinného subjektu při vyřizování žádosti ve smyslu ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., spočívající ve stanovení výše úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informace dle § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb.

Žadatel o informace v rámci podané stížnosti napadá postup povinného subjektu spočívající ve stanovení výše úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informace dle § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. Žadatel shledává vyčíslení nákladů nepřesvědčivým a nedostatečně odůvodněným. Dle názoru žadatele není zřejmé, kolik času měla zabrat určitá konkrétní činnost, ani kdo ji vykonával; tvrzení povinného subjektu tak dle žadatele není možné nijak ověřit, neboť není zřejmý ani počet úkonů, které bylo nutné poskytnout atp. Požadavek úhrady je dle žadatele neoprávněný, neboť nebyl řádně zdůvodněn.

II.

Povinný subjekt postoupil stížnost žadatele o informace spolu se stanoviskem a spisovým materiálem dne 12. 11. 2021 nadřízenému orgánu, kterým je dle ustanovení § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. Úřad pro ochranu osobních údajů (dále také jen „Úřad“). Stížnost byla postoupena v zákonné lhůtě.

III.

Úřad na základě řádně a včas podané stížnosti oprávněnou osobou přezkoumal postup povinného subjektu podle § 16a odst. 7 zákona č. 106/1999 Sb.

Úřad se nejprve zabýval otázkou své příslušnosti k vedení řízení o stížnosti na postup povinného subjektu Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky při vyřizování žádosti o informace. Zákon č. 106/1999 Sb. byl novelizován zákonem č. 111/2019 Sb. Na základě této novely došlo ke změně ustanovení § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., které stanoví, že nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů. Podle čl. XVI zákona č. 111/2019 Sb. se do 1. ledna 2020 postupuje podle § 16, 16a, 16b a § 20 tohoto zákona ve znění dosavadních předpisů, tedy ve znění zákona účinném do 23.4.2019. S ohledem na toto přechodné ustanovení je Úřad příslušným pro vedení odvolacího řízení a řízení o stížnosti u vybraných povinných subjektů od 2. ledna 2020, a to i u těch řízení, která byla zahájena před účinností výše uvedených změn a do 1. ledna 2020 nebyla ukončena.

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky je povinným subjektem dle zákona č. 106/1999 Sb. Dle platné právní úpravy nelze určit její nadřízený orgán podle ustanovení § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, z tohoto důvodu je nadřízený orgán pro účely uvedeného právního předpisu určen podle § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. a je jím Úřad.

Úřad v rámci rozhodování o stížnosti přezkoumal, zda úhrada nákladů požadovaná povinným subjektem byla vyčíslena v souladu s platnými právními předpisy, tj. zda vychází ze zveřejněného sazebníku povinného subjektu, jakým způsobem povinný subjekt dospěl k celkové částce, zda je jeho postup přezkoumatelný a zda dodržel oznamovací povinnost vůči žadateli o informace dle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. Dále se Úřad zabýval v rozsahu požadovaném žadatelem o informace tím, zda povinný subjekt při vyčíslení úhrady za poskytnutí informací postupoval v souladu s ustanovením § 17 zákona č. 106/1999 Sb. a žadateli o informace vyčísлил skutečně vynaložené náklady na poskytnutí informací. Žadatel o informace ve své stížnosti zpochybnil výpočet celkové částky i postup povinného subjektu při stanovení úhrady za poskytnutí informace; požadavek úhrady nákladů nebyl dle žadatele řádně zdůvodněn.

Dle ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. povinný subjekt v případě požadavku úhrady písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb. Dle ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 106/1999 Sb. je povinný subjekt povinen zveřejnit sazebník úhrad nákladů za poskytování informací. Podle § 3 nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím povinný subjekt v sazebníku úhrad nákladů za poskytování informací stanoví vždy sazby, na jejichž základě určuje výši úhrady. Sazby v sazebníku jsou stanoveny na základě aktuálních nákladů a odhadu jejich vývoje v příslušném účetním období podle platných účetních zásad. Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky má pro tyto účely zveřejněn sazebník úhrad na <https://www.vzp.cz/o-nas/informace/pristup-k-informacim>.

Oznámením č.j. zn. VZP-21-04620475-D1A3 (I/169/21) ze dne 4. 11. 2021 byl žadatel o informace povinným subjektem informován o požadavku úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informace dle § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. Povinný subjekt v oznámení popsal postup potřebný k získání požadovaných informací. Uvedené oznámení obsahovalo odkaz na sazebník úhrad. V oznámení byl žadatel o informace také informován o poskytnutí požadované informace po uhrazení požadované částky na účet povinného subjektu, uvedený v oznámení, o odložení žádosti podle § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. v případě, že požadovaná částka nebude do 60 dnů ode dne oznámení její výše na účet povinného subjektu připsána, a o možnosti podání stížnosti dle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb. Oznámení bylo žadateli odesláno v zákonné lhůtě. Úřad s ohledem na výše uvedené konstatuje, že povinný subjekt splnil svou povinnost a zaslal žadateli o informace oznámení o úhradě nákladů včas a v souladu s ustanovením § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb.

Úřad považuje v předmětné věci za rozhodný následující právní rámec.

Dle ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. jsou povinné subjekty v souvislosti s poskytováním informací oprávněny *žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.*

V ustálené aplikační praxi správních orgánů je neurčitý právní pojem mimořádně rozsáhlé vyhledávání vykládán zejména jako případ činnosti, kdy je zapotřebí požadovanou informaci vyhledávat z více pramenů, sestavovat ji z různých podkladů, s čímž může být spojeno i shromáždění a prověření velkého množství informací, případně uskupení velkého množství dílčích údajů v případech, kdy je nutno postupovat v součinnosti více složek povinného subjektu, nebo kdy je nutná znalost kontextu celého případu, ke kterému se požadovaná informace vztahuje, a kdy není možno po povinném subjektu spravedlivě požadovat, aby tyto zvýšené náklady nesl s tím, že za vyhledávání informací lze považovat takovou činnost zaměstnanců povinného subjektu, která spočívá v identifikaci a následném shromáždění požadovaných informací a v navazujícím zpracování odpovědi na žádost, tedy v utřídění informací za účelem jejich předání žadateli.

Mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací se rozumí situace, „*kdy shromáždění informací bude pro daný povinný subjekt představovat, v jeho konkrétních podmínkách, časově náročnou činnost, která se, objektivně vzato, vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem. O zvýšenou aktivitu povinného subjektu se bude jednat typicky tehdy, jestliže zaměstnanec pověřený vyřízením žádosti bude nucen na delší dobu přerušit či odložit plnění svých ostatních úkolů a cíleně se po tuto dobu věnovat vyhledání informací. Mimořádně rozsáhlé vyhledání informací však nemůže být odvozeno od komplikovanosti vnitřního systému, přičemž tato případná komplikovanost zvyšující časové či personální nároky na vyřizování žádosti o poskytnutí informace nemůže jít „k tíži“ žadatele.*“ (FUREK, A.; ROTHANZL, L.; JIROVEC, T. *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. s. 1019).

„*Pojem „mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací“ je neurčitým právním pojmem. V tomto ohledu je na správním orgánu jako povinném subjektu, aby v kontextu konkrétních skutkových okolností posoudil, zda skutkový stav lze podřadit pod obsah neurčitého právního pojmu či nikoli, a to v souladu s účelem § 17 informačního zákona. Správní soud poté musí mít možnost přezkoumat, zda interpretace a aplikace neurčitého právního pojmu správním orgánem je v souladu se zákonem, jaké podklady pro své rozhodnutí k tomu správní orgán soustředil, zda tak učinil v rozsahu, který mu umožnil ve věci správně rozhodnout, a zda jeho zjištění s těmito podklady nejsou v logickém rozporu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2007, č. j. 7 As 78/2005 – 62). Výše uvedené však nelze v žádném případě chápat tak, že správní orgán musí v každém jednotlivém případě aplikaci neurčitého právního pojmu rozsáhle teoreticky odůvodňovat nebo neurčitý právní pojem vyčerpávajícím způsobem definovat, což ani nebude z povahy věci možné. Pokud povinný subjekt žádá úhradu nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání, musí odůvodnit, proč se jedná o mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací a nejde o vyhledávání běžné. V písemném oznámení o požadované úhradě musí povinný subjekt uvést, **na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady vyčíslena, tzn., musí uvést nejen jednotkovou sazbu a počet hodin, po které by trvalo vyhledání informace, ale též náležitě odůvodnit, v čem mimořádná rozsáhlost vyhledávání spočívala.** O mimořádně rozsáhlé vyhledání informací půjde tehdy, jestliže s ohledem na konkrétní podmínky u povinného subjektu a na množství požadovaných informací nebo jejich povahu bude vyhledání informací pro povinný subjekt zátěží nad míru obvyklou.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2016,

č.j. 5 As 35/2016, příp. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2017, č.j. 6 As 326/2016).

S ohledem na výše uvedené je tedy nezbytné, aby povinný subjekt do správního spisu, vedeného ve věci vyřizování konkrétní žádosti, řádně doložil, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady vyčíslena. Takové doložení ve formě např. úředního záznamu je přitom zpravidla provedeno tak, že příslušní zaměstnanci, kteří se na vyhledání podíleli, vyčíslí dobu strávenou vyhledáváním požadovaných informací a v záznamu založeném do spisu popíší způsob vyhledání informací. Teprve poté povinný subjekt v rámci oznámení o výši úhrady náležitě odůvodní (objasní), v čem spočívala mimořádná rozsáhlost vyhledání dotčených informací (např. doložením, že informace byly uloženy na více pracovištích povinného subjektu, v čem spočívala pracnost vyhledávání informací, kolik spisů či dokumentů bylo třeba projít apod.). Pokud tak povinný subjekt neučiní, nebude jeho nadřízený orgán schopen takto stanovené náklady přezkoumat a nebude moci tyto náklady uznat (FUREK, A.; ROTHANZL, L.; JIROVEC, T. *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. s. 1022).

Dle ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. pak platí, že „*v případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výši úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena.*“

Po posouzení stížností napadeného oznámení o úhradě a souvisejícího spisového materiálu Úřad konstatuje, že důvody, které povinný subjekt uvedl v oznámení o úhradě stanovených nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, nebyly dostatečně konkrétní. Ze zaslání oznámení o úhradě tak není nejen Úřadu, ale především žadateli o informace, zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena, a to zejména z pohledu vykázaných hodin nezbytných k vyhledání požadovaných informací.

Povinný subjekt v oznámení vyjmenoval operace, které museli zaměstnanci povinného subjektu učinit za účelem zpracování požadovaných informací. Povinný subjekt konstatoval, že celková úhrada zahrnuje více výkonů s různým ohodnocením. Vyhledání a zpracování poskytovaných informací v rámci uvedených výkonů bylo dle povinného subjektu z důvodu složitého výběru časově náročné; pro získání dat bylo nutné provést rozsáhlou přípravu datových podkladů vázanou na analýzu žádosti, posouzení bezpečnostního hlediska požadovaných údajů ve vztahu k ochraně osobních údajů, k obchodnímu tajemství a hospodářské soutěži, přípravu požadavku k realizaci a přípravu zadání specialistou úhrad, nastavení výběrových kritérií a výběr dat z informačního systému povinného subjektu, transformaci výsledků do požadovaného formátu výstupu a kontrolu předávaných údajů. Při výpočtu výsledné požadované částky vycházel povinný subjekt z počtu hodin, které zaměstnanci povinného subjektu strávili zpracováním požadované informace, a z aktuálního sazebníku úhrad za poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb., který je dostupný na <https://www.vzp.cz/o-nas/informace/pristup-k-informacim>. Úřad k celkovému výpočtu výše úhrady uvádí, že z popisu povinného subjektu není zcela zřejmé, jakým způsobem dospěl povinný subjekt k výši požadované úhrady. Povinný subjekt v kalkulačním listu nákladů uvedl pouze celkový počet hodin strávených zaměstnanci vyhledáváním informací. Vyhledání informací trvalo dle údajů povinného subjektu 3 hodiny; dle sazebníku úhrad činí úhrada za 1

hodinu vyhledávání informací 398,- Kč; celkovou cenu tak povinný subjekt stanovil na 1 194,- Kč. Z oznámení však nevyplývá, kolik času představovaly jednotlivé úkony vedoucí ke zpracování žádosti. Úřad tak není schopen přezkoumat, zda stanovená výše úhrady odpovídající třem hodinám práce byla či nebyla stanovena povinným subjektem v souladu s ustanovením § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. Bližší či konkrétnější zdůvodnění postupu povinného subjektu při stanovení výše úhrady však nelze dostatečně ověřit ani z předaného spisového materiálu, v němž absentují podklady prokazující odůvodnění požadavku úhrady. Ve svém vyjádření ke stížnosti povinný subjekt popsal postup při zpracování požadovaných informací podrobněji, avšak tento popis není dostatečně konkrétní, aby Úřad mohl přezkoumat postup při stanovení nákladů, ale zejména je třeba, aby tyto skutečnosti obsahovalo samotné oznámení.

S ohledem na nedostatečné odůvodnění povinným subjektem stran jeho postupu při výpočtu dotčené úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, kdy nebylo možné posoudit, zda časové penzum věnované vyhledávání požadovaných informací je odpovídající a souladné s dotčeným ustanovením § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., nemohl Úřad přistoupit k tomu, že by výši stanovené úhrady snížil pouze částečně, neboť Úřad sám by se ocitl v argumentační nouzi a svůj postup by nemohl o žádné relevantní indicie opřít, respektive ze spisového materiálu ani není zřejmé, o jakou částku by měla být tato výše snížena.

Úřad k výše uvedenému podotýká, že je na povinném subjektu, aby svůj postup, v případě, kdy požaduje po žadateli o informace úhradu za vyhledávání informace, řádně odůvodnil, přičemž povinný subjekt nemůže od Úřadu očekávat, že bude svým rozhodnutím nahrazovat či suplovat nejen řádné odůvodnění, v čem spočívá mimořádná rozsáhlost vyhledání dotčených informací, ale i způsob či postup, jakým ke stanovení počtu hodin strávených vyhledáním požadovaných informací dospěl, a na základě jakých skutečností k výsledné výši úhrady dospěl.

Na základě výše uvedeného Úřad konstatuje, že povinný subjekt sice splnil svoji oznamovací povinnost vůči žadateli o informace podle ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. nicméně chyboval, když svůj výpočet stanovených nákladů v oznámení ze dne 4. 11. 2021 dostatečně nezdůvodnil a pouze uvedl dobu, která byla potřebná k vyhledání požadované informace, aniž by doložil, že se jedná o čas, který se vymyká přiměřené době poskytování běžných informací. Dále povinný subjekt mechanicky odkázal na vlastní sazebník bez toho, aby blíže objasnil, v čem spočívá mimořádná rozsáhlost vyhledávání, za niž požaduje vyčíslenou úhradu. Takový postup povinného subjektu nelze považovat za dostatečné zdůvodnění pro stanovení výše požadované úhrady v režimu mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací ve smyslu ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. Vzhledem k uvedeným skutečnostem tak Úřadu nezbylo než požadovanou částku, v souladu s ustanovením § 16a odst. 7 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., snížit na nulovou částku.

S ohledem na výše uvedené bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení §16a odst. 9 zákona č. 106/1999 Sb. nelze odvolat.

Praha 24. listopadu 2021

pověřená zastupováním
vedoucího odd. rozhodování
(podepsáno elektronicky)

Rozdělovník:

1.
2. Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, Orlická 4/2020, 130 00 Praha 3, ID DS: i48ae3q